

SESSIÓ CIENTÍFICA DE 13 DE GENER DE 1921

Presidència de D. A. BOFILL i POCH

Amb la assistència dels Srs. R. P. BARNOLA, BATALLER, BROQUETAS, CODINA, FAURA, FONT QUER, MALUQUER (JOAQ.), MAS DE XAXARS, SAGARRA [I.], SALA, VÁZQUEZ, ZARIQUIEY i VILASECA, Secretari, el Sr. President declara oberta la sessió a tres quarts de set de la tarda.

Per aclamació són admesos els Membres proposats en la Sessió anterior.

Els Srs. A. BOFILL, BATALLER i VILASECA presenten com a nou Membre a D. JOAN CANALS i CARREÑO, c. Aribau, 33, qui es dedica a Biologia, i els Srs. A. CODINA, I. de SAGARRA i VILASECA a D. Josep M.ª FARRIOLS i CENTENA, Rambla de Sant Josep, 25, pral., qui es dedica a Lepidòpterologia.

Es dona compte del comunicat de la Junta de Ciències Naturals convidant al President de la INSTITUCIÓ a l'acte de l'homenatge al Dr. CADEVALL i DIARS que amb motiu de la recepció oficial del seu Herbari, tindrà lloc en el Departament de Botànica del Museu de Catalunya, el proper dia 15. El Sr. President delega en el Sr. MAS DE XAXARS la representació de l'entitat en dit acte d'homenatge al savi i popular botànic català.

Igualment se'n dona de la tramesa feta per llurs autors, Srs. FAURA, DOLLÉ, ZULUETA i HARLÉ, de diferents obres d'Història Natural.

Són fetes, a continuació, les següents

COMUNICACIONS VERBALS

El senglar *Sus scrofa castilianus* Thom.—I. **A la Conreria de Montalegre.**—El dia 28 de novembre prop passat, segons manifesta el Sr. AGUILAR-AMAT, va ésser mort per varis caçadors en els boscos dels encontorns de dit Monestir, un senglar mascle de gran tamany i perseguit sense poguer ésser aguts una femella i els seus garrinets. El nostre President, D. A. BOFILL i POCH, qui es trobava casualment en dit lloc va veure l'exemplar cobrat pels caçadors. Fa una trentena d'anys, el senglar era relativament escàs, trobant-se tant sols en els llocs feréstecs de les Guilleries i de les serres propirenàiques; però avui s'ha extès considerablement i és quasi abundant en la part baixa i coberta de bosc de la província de Barcelona.—II. **En el Baix Llobregat.**—El dia 8 de gener, continua manifestant el Sr. AGUILAR-AMAT el personal de la Central Hidroelèctrica de Corbera, en el terme de St. Andreu de la Barca, a les 5,30 del matí, va trobar ofegat en el canal i detingut per les reixes d'entrada de les tuberies de

les turbines, un exemplar mascle de senglar, de 1 m. 40 cm. de longitud i de 65 kilògrams de pes. Dissortosament no vaig arribar a temps per a que no trosseessin el crani i únicament vaig poguer veurer la pell i conservar dos dels ullals.

La llúdriga *Lutra lutra* (L.) en el delta de l'Èbre.—El mateix membre comunica que els últims dies del passat any 1920, el nostre consoci i recol·lector del Museu de Ciències Naturals En S. NOVELLAS, va tenir ocasió de veurer una magnífica pell del dit Carnívor procedent d'un exemplar caçat en el punt anomenat L'Encanyissada a St. Carles de la Ràpita. Essent escasses les cites autèntiques de *Lutra lutra* (L.) a Catalunya és convenient fer constar sa presència a la part litoral de la conca de l'Èbre.

Coloració anormal en dos ocells de la fauna catalana.—El Sr. SAGARRA (I.) presenta dos exemplars de la col·lecció del Museu de Ciències Naturals (Sèrie Ornitològica catalana), que presenta el plomatge atacat d'albinisme: el primer és un adult de *Chelidon rustica* (L.) amb tot el plomatge blanc lleument tèrbol en algun indret. Els ulls de l'esmentat ocell mostraven la coloració rogenca del individu típicament albins. Procedeix de «La Cava» Prov. de Tarragona, 22.XI.20, S. NOVELLAS leg.

El segon exemplar pertany al *Parus ater* L. i també presenta tot son plomatge, excepte part de les remiges i la meitat de les rectrius negres com també algunes cobertores alars. Fou caçat a Vallvidrera el 10 de gener de 1921, S. NOVELLAS leg. Aquest segon cas es presenta molt rarament.

L'*Ædipoda cœrulescens sulfurescens* SAUSS. [ORHT ACRIDIDAE] a Catalunya (Vall d'Aran).—Manifesta el Sr. CODINA que la varietat amb ales grogues de *Ædipoda cœrulescens* L. que en el N. d'Àfrica reemplaça quasi exclusivament la forma europea amb ales blaves i que DE SAUSSURE va denominà en 1884 var. *sulfurescens* no creu que s'hagi esmentat amb certitud de Catalunya, presentant-ne dos exemplars femelles caçats a Lés (Vall d'Aran) en la tardor de 1913. Recentment M. ENRI GELIN, en una noteta (Bull. de la Soc. ent. de France, n.º 15, 1920, p. 255-6), dona compte de la captura d'aquesta varietat a França, on no havia mai sigut autènticament assenyalada, que volava entre els grups de *Æ. cœrulescens* de la forma típica, de la que es diferencia per la color netament groga verdosa de la part clara de les ales, per les antenes més afuades a l'apex i per l'absència de tota senyal de blau sobre les tibies posteriors. Diu que el motiu de que aquest Ortòpter hagi passat desapercbut fins ara serà perquè els individus amb ales grogues seran habitualment aquí poc nombrosos i així ells constitueixen, no una varietat com a l'Algèria i Tunísia, sinó una simple aberració.

FINOT, pregunta (Orthopt., p. 153) si els insectes, assenyalats de Narbona i de Hyères amb el nom de *Æ. fuscocincta* Lucas, però que ell no havia vist, no correspondrien millor a la var. *sulfurescens* de *Æ. cœrulescens* i el nostre comunicat pregunta ara si l'*Æ. cœrulescens* (= ? *fusco-*

cinctus Luc.) del Catálogo de los Insectos de Catalunya, 1879, p. 102, d'En MARTORELL i PENYA sino és precisament aquest insecte. De les col·leccions d'aquest naturalista, d'això, no s'en pot treure res en clar.

La *Linaria oligantha* (Lge.) a Catalunya.—El Dr. FONT QUER fa les manifestacions següents: que les comarques occidentals de Catalunya no estan encara més que mitjanament explorades, ho demostra el fet de les novetats botàniques que són fruit de totes les excursions que hom hi fa. Avui al Montsec, demà a Caro, un altre dia al Montsant, o a Prades o a Cardó, per tot hi ha coses curioses per descobrir. Ara mateix, tot revisant les plantes de les herboritzacions de 1919, trobem una espècie interessantíssima herboritzada per nostra consoci XIBERTA RAIG a Montagut, prop de Lleyda: la *Linaria oligantha* Lge.. Hem comparat les mostres lleidatanes amb les de Carlet, de València (leg. TRULLENQUE, det. PAU; in *Herb. Mus. Ciències Naturals*), i són idèntiques. Aquesta *Linaria* era coneguda solament de poques localitats d'Almeria i València meridional; la nova habitació de Montagut, dins l'estepa catalana, aixampla considerablement la seva àrea de dispersió.

Concurs d'Herbaris de la Junta de Ciències Naturals.—El Dr. FONT QUER, comunica que la Junta de C. N., en sessió de 3 del passat desembre acordà per unanimitat concedir íntegre el premi de mil pessetes a En JOAN FABREGA, de la Sellera, per la col·lecció de 701 exemplars d'aquesta localitat que presentà al concurs.

TREBALLS ORIGINALS: Del Dr. C. PAU: El *Cistus Pouzolzii* Costa!—Rvd. P. J. M.ª de BARNOLA, J. S: Nota Necrològica. El Rvd. P. JOSEP PANTEL, S. J.

I no havent-hi més assumptes de què tractar, ès aixecada la sessió a un quart de nou de la vetlla.